Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (osmo vijeće)

7. svibnja 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Cestovni promet – Radni dani i dani odmora – Digitalni tahografi – Uredba (EU) br. 165/2014 – Nepostojanje zabilježenih radnih dana na kartici vozača i nepostojanje tahografskih listića – Nacionalni propis koji u tim okolnostima predviđa vozačevu obvezu predočenja poslodavčeve potvrde – Valjanost obrasca iz Priloga Odluci 2009/959/EU”

U predmetu C-96/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landesverwaltungsgericht Niederösterreich (Zemaljski upravni sud u Donjoj Austriji, Austrija), odlukom od 4. veljače 2019., koju je Sud zaprimio 8. veljače 2019., u postupku

VO

protiv

Bezirkshauptmannschaft Tulln,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: L. S. Rossi (izvjestiteljica), predsjednica vijeća, J. Malenovský i F. Biltgen, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Pikamäe,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za austrijsku vladu, J. Schmoll i G. Hesse, u svojstvu agenata,

– za belgijsku vladu, C. Van Lul i J.-C. Halleux, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, G. Braun i J. Hottiaux, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se, s jedne strane, na tumačenje članka 34. stavka 3. i članka 36. stavka 2. Uredbe (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o tahografima u cestovnom prometu, stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet (SL 2014., L 60, str. 1.) i, s druge strane, na valjanost Odluke Komisije 2009/959/EU od 14. prosinca 2009. o izmjeni Odluke 2007/230/EZ o obrascu o socijalnom zakonodavstvu koje se odnosi na djelatnosti cestovnog prometa (SL 2009., L 330, str. 80.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 20., str. 165.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe VO, vozača teškog teretnog vozila, i Bezirkshauptmannschafta Tulln (upravno tijelo okruga Tulln, Austrija), o novčanoj kazni koja je toj osobi izrečena prilikom kontrole prometa.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EZ) br. 561/2006

3 Člankom 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 (SL 2006., L 102, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 6., str. 167. i ispravci SL 2015., L 272, str. 15. i SL 2016., L 195, str. 83.) određeno je:

„Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o vremenu vožnje, stankama i razdobljima odmora vozača koji obavljaju cestovni prijevoz robe i putnika s ciljem usklađivanja uvjeta tržišnog natjecanja između različitih oblika kopnenog prometa, posebno u odnosu na cestovni sektor te s ciljem poboljšanja radnih uvjeta […] i sigurnosti cestovnog prometa. Cilj ove Uredbe je i promicanje poboljšanih praksi nadzora i provedbe od strane država članica te poboljšanih radnih praksi u djelatnosti cestovnog prometa.”

4 Članak 4. Uredbe br. 561/2006 glasi:

„Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

[…]

(e) ‚ostali poslovi’ znači sve aktivnosti koje su definirane kao radno vrijeme u članku 3. točki (a) Direktive 2002/15/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o organizaciji radnog vremena osoba koje obavljaju mobilne djelatnosti cestovnog prijevoza (SL 2002., L 80, str. 35.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 6., str. 96.)], osim ‚vožnje’, uključujući sve poslove za istog ili drugog poslodavca, unutar ili izvan sektora prijevoza;

[…]”

5 Člankom 6. stavkom 5. te uredbe određeno je:

„Vozač evidentira kao ostale poslove svako vrijeme provedeno na način opisan u članku 4. točki (e) kao i svako vrijeme provedeno u upravljanju vozilom koje se koristi za komercijalne radnje koje nisu obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, te evidentira sva razdoblja raspoloživosti kako je utvrđeno u članku 15. stavku 3. točki (c) Uredbe [Vijeća] (EEZ) br. 3821/85 [od 20. prosinca 1985. o tahografu u cestovnom prometu (SL 1985., L 370, str. 8.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 7., str. 4.)], od svojeg posljednjeg dnevnog ili tjednog razdoblja odmora. Ova se evidencija unosi ili ručno na evidencijskom listu, ispisu ili korištenjem opcije ručnog unosa uređaja za bilježenje."

Uredba br. 165/2014

6 Člankom 2. stavkom 2. Uredbe br. 165/2014 određeno je:

„Uz definicije iz stavka 1., za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) ‚tahograf' ili ‚uređaj za bilježenje podataka' znači uređaj koji se ugrađuje u cestovna vozila u svrhu prikaza, bilježenja, ispisa, pohrane i automatskog ili poluautomatskog generiranja detalja o kretanju tih vozila, uključujući brzinu tih vozila, u skladu s člankom 4. stavkom 3. kao i detalje o određenim razdobljima aktivnosti njihovih vozača;

[…]

(d) ‚tahografska kartica' znači pametna kartica koja se koristi u kombinaciji s tahografom, a pomoću koje tahograf prepoznaje ulogu držatelja kartice te koja omogućuje prijenos i pohranu podataka;

(e) ‚tahografski listić' znači listić za zapisivanje i pohranjivanje zabilježenih podataka koji se umeće u analogni tahograf i na koji pisaljka analognog tahografa neprekidno zapisuje podatke koje treba zabilježiti;

(f) ‚kartica vozača' znači tahografska kartica koju ovlaštena tijela u državi članici izdaju pojedinom vozaču, a koja služi za identifikaciju vozača te omogućuje pohranu podataka o aktivnosti vozača;

(g) ‚analogni tahograf' znači tahograf koji se koristi u kombinaciji s tahografskim listićem u skladu s ovom Uredbom;

(h) ‚digitalni tahograf' znači tahograf koji se koristi u kombinaciji s tahografskom karticom u skladu s ovom Uredbom;

[…]"

7 Članak 5. te uredbe, naslovljen „Funkcije digitalnog tahografa", glasi:

„Digitalni tahograf osigurava sljedeće funkcije:

– mjerenje brzine i prijeđenog puta,

– praćenje aktivnosti vozača i statusa vožnje,

– praćenje umetanja i uklanjanja tahografskih kartica,

– bilježenje ručnih unosa vozača,

[…]”

8 Člankom 6. navedene uredbe, naslovljenim „Prikaz i upozoravanje”, određeno je:

„1. Informacije sadržane u digitalnom tahografu i tahografskoj kartici povezane s aktivnostima vozila te s vozačem i suvozačem prikazuju se na jasan, nedvosmislen i ergonomski način.

2. Prikazuju se sljedeće informacije:

[…]

(c) aktivnost vozača:

– ako je trenutačna aktivnost vožnja, vozačevo trenutačno neprekidno vrijeme vožnje i kumulativno vrijeme stanki,

– ako je trenutačna aktivnost dostupnost/drugi posao/odmor ili stanka, trenutačno trajanje te aktivnosti (od kad je odabrana) i trenutačno kumulativno vrijeme stanki;

[…]”

9 Članak 29. stavak 2. te uredbe glasi:

„Ako je kartica vozača oštećena ili neispravna, vozač je vraća nadležnom tijelu države članice u kojoj se nalazi njegovo uobičajeno boravište. Krađa kartice vozača službeno se prijavljuje nadležnim tijelima države članice u kojoj je kartica ukradena.”

10 Člankom 34. Uredbe br. 165/2014 određeno je:

„1. Vozači moraju koristiti tahografske listiće ili kartice vozača svaki dan tijekom vožnje, počevši od trenutka kada preuzmu vozilo. Tahografski listić ili kartica vozača ne vade se prije kraja dnevnog radnog vremena, osim ako je to odobreno. Tahografski listić ili kartica vozača ne smiju se koristiti dulje od razdoblja za koje su namijenjeni.

[…]

3. Ako se zbog udaljenosti od vozila vozač ne može koristiti tahografom ugrađenim u vozilo, vremenska razdoblja iz stavka 5. točke (b) podtočaka ii., iii. i iv.:

[…]

(b) ako je vozilo opremljeno digitalnim tahografom, unose se na karticu vozača upotrebom sustava ručnog bilježenja koji se nalazi na tahografu.

Države članice [vozaču ne nalažu obvezu predočenja] obrazaca za potvrđivanje njihovih aktivnosti u vrijeme dok nisu bili u vozilu.

[…]

5. Vozači moraju:

[…]

(b) koristiti prekidače koji omogućuju da se sljedeća vremenska razdoblja zapisuju zasebno i različito:
i. pod znakom : vrijeme vožnje;

ii. pod znakom : ‚drugi rad', što znači sve aktivnosti koje nisu vožnja, kako je određeno u članku 3. točki (a) Direktive 2002/15/EZ, uključujući bilo kakav rad za istog poslodavca ili druge poslodavce u prometnom sektoru ili izvan njega;

iii. pod znakom : ‚raspoloživost' kako je određeno u članku 3. točki (b) Direktive 2002/15/EZ;

iv. pod znakom : stanke ili odmor.

[…]"

11 Članak 35. stavak 2. Uredbe br. 165/2014 glasi:

„Ako je kartica vozača oštećena, neispravna, izgubljena ili ukradena, vozač mora:

(a) na početku vožnje ispisati detalje o vozilu kojim upravlja te na taj ispis unijeti sljedeće:

[…]
ii. razdoblja navedena u članku 34. stavku 5. točki (b) podtočkama ii., iii. i iv.;

(b) po završetku vožnje, ispisati podatke o vremenskim razdobljima koja je tahograf zabilježio, zabilježiti sva razdoblja u kojima je obavljao ostale aktivnosti, zabilježiti dostupnost i odmor uzet od vremena ispisivanja izvršenog na početku vožnje ako to nije zabilježio tahograf te navesti na tom dokumentu detalje koji omogućavaju identifikaciju vozača (ime, broj kartice vozača ili broj vozačke dozvole), uključujući vozačev potpis."

12 Člankom 36. te uredbe određeno je:

„[…]

2. Ako vozač upravlja vozilom opremljenim digitalnim tahografom, on mora predočiti, uvijek kada to zatraži ovlašteni službenik koji obavlja kontrolu:

i. svoju karticu vozača;

ii. svu ručnu evidenciju i ispise izvršene tijekom tekućeg dana i u prethodnih 28 dana u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EZ) br. 561/2006;

[…]

3. Ovlašteni službenik koji obavlja kontrolu može provjeriti sukladnost s Uredbom (EZ) br. 561/2006 analizom tahografskih listića, analizom prikazanih, ispisanih ili preuzetih podataka zabilježenih u tahografu ili kartici vozača ili, ako to nije moguće, bilo kojeg drugog popratnog dokumenta kojim se dokazuje nepridržavanje odredaba, poput članka 29. stavka 2. i članka 37. stavka 2. ove Uredbe."

13 U skladu s člankom 37. stavkom 2. Uredbe br. 165/2014:

„Za vrijeme dok tahograf ne radi ili radi neispravno, vozač mora zabilježiti podatke koji omogućuju njegovu identifikaciju (ime, broj kartice vozača ili broj vozačke dozvole), potpisati te zabilježiti podatke za razna vremenska razdoblja koja tahograf nije ispravno zabilježio ili ispisao:

(a) na tahografski listić ili listiće; ili

(b) na privremeni listić koji se prilaže tahografskom listiću ili čuva zajedno s karticom vozača."

Direktiva 2006/22/EZ

14 Članak 11. Direktive 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o minimalnim uvjetima za provedbu Uredbi Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i (EEZ) br. 3821/85 o socijalnom zakonodavstvu koje se odnosi na aktivnosti cestovnog prijevoza i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 88/599/EEZ (SL 2006., L 102, str. 35.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 13., str. 84.), naslovljen „Najbolja praksa", u stavku 3. određuje:

„U skladu s postupkom navedenim u članku 12. stavku 2., Komisija izrađuje elektronički ili tiskani obrazac koji se koristi kada je vozač na bolovanju ili godišnjem odmoru ili kada je vozač vozio neko drugo vozilo koje je izuzeto iz područja primjene Uredbe [Vijeća] (EEZ) br. 3820/85 [od 20. prosinca 1985. o usklađivanju određenih odredaba socijalnog zakonodavstva u odnosu na cestovni promet (SL 1985., L 370, str. 1.)], tijekom razdoblja navedenog u prvoj alineji prvog podstavka članka 15. stavka 7. Uredbe (EEZ) br. 3821/85."

15 Člankom 13. te direktive, naslovljenim „Provedbene mjere", određeno je:

„Komisija na zahtjev država članica ili na vlastitu inicijativu, u skladu s postupkom navedenim u članku 12. stavku 2., usvaja provedbene mjere, naročito sa sljedećim ciljevima:

(a) radi promicanja zajedničkog pristupa provedbi ove Direktive;

(b) radi poticanja usklađenosti pristupa među provedbenim tijelima i usklađene interpretacije Uredbe [br. 561/2006] među provedbenim tijelima;

(c) radi olakšavanja dijaloga između prijevozničkog sektora i provedbenih tijela."

Odluka 2007/230/EZ

16 Člankom 1. Odluke Komisije 2007/230/EZ od 12. travnja 2007. o obrascu u odnosu na socijalno zakonodavstvo koje se odnosi na djelatnosti cestovnog prometa (SL 2007., L 99, str. 14.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 6., str. 180.) određeno je:

„Obrazac iz članka 11. stavka 3. Direktive 2006/22/EZ onakav je kako je određen u Prilogu ovoj Odluci."

17 Obrazac potvrde o aktivnostima, koji se nalazio u Prilogu Odluci 2007/230, sadržavao je, među ostalim, tri rubrike, bod brojevima 13, 14 i 15, koje je trebalo ispuniti poduzeće i kojima se pojašnjava da je vozač „13. bio na bolovanju”, „14. bio na godišnjem odmoru” ili „15. upravljao vozilo izuzetim iz područja primjene Uredbe (EZ) br. 561/2006 […]”.

Odluka 2009/959

18 Uvodne izjave 1., 3. i 4. Odluke 2009/959 glase:

„(1) Glavni izvor informacija pri pregledima uz cestu su zapisi tahografa. Nedostatak zapisa se može opravdati samo ako tahografski zapisi, što uključuje ručne unose, nisu iz objektivnih razloga bili mogući. U takvim slučajevima potrebno je utvrditi potvrdu o takvim razlozima.

[…]

(3) Kako bi se povećala učinkovitost i djelotvornost provjera usklađenosti s odredbama Uredbe [br. 561/2006], obrazac [potvrde iz Priloga Odluci 2007/230] treba izmijeniti tako da se unesu dodatni elementi, pored onih navedenih u članku 11. stavku 3. Direktive 2006/22/EZ.

(4) Obrazac potvrde se može upotrijebiti samo ako tahografski zapisi, iz objektivnih tehničkih razloga, ne mogu dokazati da su poštovane odredbe Uredbe (EZ) br. 561/2006.”

19 Člankom 1. Odluke 2009/959 određeno je:

„Prilog Odluci 2007/230/EZ zamjenjuje se tekstom u Prilogu ovoj Odluci.”

20 Obrascem potvrde sadržanim u Prilogu Odluci 2009/959, s jedne strane, preuzeti su elementi iz rubrika 13., 14. i 15. obrasca sadržanog u Prilogu Odluci 2007/230, pod brojevima 14, 15 i 17, i, s druge strane, dodane su tri rubrike onima predviđenima potonjim obrascem, koje treba ispuniti poduzeće, u skladu s kojima je vozač „16. bio na dopustu ili odmoru”, „18. obavljao drugi rad, osim vožnje” ili „19. bio dostupan”.

Austrijsko pravo

21 Člankom 102a. stavkom 4. Kraftfahrgesetza 1967 (Zakon o motornim vozilima iz 1967.), u verziji koja se primjenjivala u vrijeme nastanka činjenica o kojima je riječ u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: KFG 1967), određeno je:

„Vozači motornih vozila opremljenih digitalnim tahografom u smislu Uredbe [br. 165/2014] trebaju poštovati upute za upotrebu tahografa prilikom njihove upotrebe. Oni se brinu da navedeni uređaj radi tijekom vožnje i da je u njega umetnuta njihova kartica vozača. Na zahtjev službenika tijela javne sigurnosti ili prometnog policajca, vozači trebaju predočiti ispise predviđene Uredbom [br. 165/2014], karticu vozača i tahografske listiće koji odgovaraju tekućem danu i 28 dana koji mu prethode ako su u tom razdoblju vozili vozilo opremljeno analognim uređajem za bilježenje podataka. S tim u vezi, vozaču je potrebno izdati potvrdu. Ako u kartici vozača nedostaju pojedini radni dani, a za njih nisu podneseni ni tahografski listići, potrebno je podnijeti odgovarajuće potvrde poslodavca koje moraju ispunjavati minimalne zahtjeve za obrazac koji je utvrdila Komisija u skladu s člankom 11. stavkom 3. Direktive [2006/22], a koje treba predočiti u slučaju kontrola.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

22 Prilikom kontrole prometa provedene u ožujku 2018. austrijska su tijela osobi VO, vozaču teškog teretnog vozila opremljenog digitalnim tahografom, na temelju odredaba KFG-a 1967 izrekla novčanu kaznu od 50 eura jer u pogledu više dana koji su prethodili toj kontroli nije mogao predočiti potvrdu svojeg poslodavca izdanu na temelju obrasca iz Priloga Odluci 2009/959 kojom se dokazuje da tijekom predmetnih dana nije vozio (dani u kojima vozač nije upravljao vozilom). Predočenje takve potvrde omogućilo bi mu da nadomjesti nepostojanje zabilježenih relevantnih podataka koji bi trebali biti sadržani u digitalnom tahografu kojim je bilo opremljeno navedeno vozilo.

23 Odlučujući povodom tužbe koju mu je osoba VO podnijela protiv odluke kojom joj je izrečena ta kazna, Landesverwaltungsgericht Niederösterreich (Zemaljski upravni sud u Donjoj Austriji, Austrija) pita se, s jedne strane, jesu li dani u kojima vozač nije upravljao vozilom obuhvaćeni pojmom „aktivnosti" u smislu članka 34. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 165/2014 i je li, slijedom toga, zabranjeno od vozača zahtijevati da predoči potvrdu o danima u kojima nije upravljao vozilom, za razliku od onoga što je predviđeno člankom 102a. stavkom 4. KFG-a 1967. Ako je to tako, sud koji je uputio zahtjev smatra da osobi VO ne smije biti izrečena kazna zbog povrede potonje odredbe.

24 S druge strane i pod pretpostavkom da su dani u kojima vozač nije upravljao vozilom obuhvaćeni pojmom „aktivnosti" u smislu članka 34. stavka 3. drugog podstavka te uredbe, sud koji je uputio zahtjev pita se o valjanosti obrasca iz Priloga Odluci 2009/959. Prema mišljenju tog suda, dodavanjem rubrika 16., 18. i 19. tom obrascu Komisija je prekoračila ovlast koja joj je dodijeljena člankom 11. stavkom 3. Direktive 2006/22, time što je od vozača zahtijevala da podnesu obrazac koji je izdao njihov poslodavac, a kojim se potvrđuju njihove aktivnosti koje su obavljali dok nisu bili u svojem vozilu, suprotno onomu što je predviđeno člankom 34. stavkom 3. drugim podstavkom navedene uredbe.

25 U tim je okolnostima Landesverwaltungsgericht Niederösterreich (Zemaljski upravni sud u Donjoj Austriji) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li Uredbu [br. 165/2014], osobito njezin članak 34. stavak 3. [drugi podstavak] i članak 36. stavak 2., tumačiti u smislu da im se protivi nacionalni propis na temelju kojeg vozači vozila opremljenih digitalnim tahografom u smislu članka 2. stavka 2. točke (h) [te] uredbe, u slučaju nezabilježenih pojedinih radnih dana na kartici vozača (članak 2. stavak 2. točka (f) te uredbe) za koje nemaju ni tahografske listiće, za potonje dane moraju imati odgovarajuće potvrde poslodavca koje moraju ispunjavati minimalne zahtjeve za obrazac koji je utvrdila Europska komisija u skladu s člankom 11. stavkom 3. Direktive [2006/22], a koje moraju predočiti u slučaju kontrole?

2. U slučaju da je odgovor na prvo pitanje niječan, je li obrazac koji je Komisija ustanovila u svojoj Odluci [2009/959] djelomično ili potpuno ništavan?"

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

26 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 34. stavak 3. drugi podstavak Uredbe br. 165/2014 tumačiti na način da je područjem primjene u njemu predviđene zabrane obuhvaćen nacionalni propis na temelju kojeg vozači vozila opremljenog digitalnim tahografom moraju, kao dodatan dokaz o svojim aktivnostima, ako nisu zabilježeni automatski i ručni zapisi u tahografu, podnijeti potvrdu o aktivnostima koju je izdao njihov poslodavac u skladu s obrascem iz Priloga Odluci 2009/959.

27 Radi davanja odgovora na to pitanje, uvodno treba podsjetiti na to da su, sukladno njezinu članku 1., ciljevi Uredbe br. 561/2006 usklađivanje uvjeta tržišnog natjecanja u odnosu na cestovni sektor te poboljšanje radnih uvjeta i sigurnosti cestovnog prometa, a ti se ciljevi posebice očituju kroz obvezu opremanja vozila za cestovni promet odobrenim tahografom koji omogućuje nadzor poštovanja vremena vožnje i odmora vozačâ (presuda od 7. veljače 2019., NK, C-231/18, EU:C:2019:103, t. 18. i navedena sudska praksa).

28 U tu svrhu Uredba br. 165/2014 sadržava određen broj odredaba koje se odnose na upotrebu tahografa u vozilima na koja se primjenjuje Uredba br. 561/2006.

29 Kad je riječ osobito o vozilu opremljenom digitalnim tahografom, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, u koji se umeće kartica vozača – odnosno, u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkama (d) i (f) Uredbe br. 165/2014, pametna kartica koja se koristi u kombinaciji s tahografom, a pomoću koje tahograf prepoznaje ulogu držatelja kartice te koja omogućuje prijenos i pohranu podataka o njegovoj aktivnosti – člankom 34. stavkom 1. te uredbe određeno je da se vozač mora koristiti tom karticom svaki dan tijekom vožnje, počevši od trenutka kada preuzme vozilo, te da je pritom ne smije ukloniti prije kraja dnevnog radnog vremena.

30 Međutim, na temelju stavka 3. prvog podstavka točke (b) članka 34. Uredbe br. 165/2014, ako se vozač, zato što nije bio u vozilu, ne može koristiti sustavom ručnog bilježenja digitalnog tahografa kojim je ono opremljeno, razdoblja koja nisu vrijeme vožnje iz stavka 5. točke (b) podtočaka ii., iii. i iv. tog članka, odnosno razdoblja koja se odnose na bilo kakav „drugi rad”, „raspoloživost” i „stanke ili odmor”, unose se na karticu vozača upotrebom sustava ručnog bilježenja koji se nalazi na tahografu.

31 Člankom 36. stavkom 2. Uredbe br. 165/2014 pojašnjeno je da vozač koji upravlja vozilom opremljenim digitalnim tahografom uvijek kada to zatraži ovlašteni službenik koji obavlja kontrolu mora predočiti, osobito, svu ručnu evidenciju i ispise izvršene tijekom tekućeg dana i u prethodnih 28 dana u skladu s tom uredbom i Uredbom br. 561/2006.

32 Iz toga slijedi da se u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj vozač prilikom kontrole prometa nije u stanju pružiti zatražene informacije koje se odnose na više dana koji prethode toj kontroli, postavlja pitanje dodatnih dokaza koje taj vozač može biti dužan podnijeti kako bi nadomjestio nepostojanje zabilježenih relevantnih podataka u digitalnom tahografu kojim je opremljeno njegovo vozilo.

33 U tom se kontekstu sud koji je uputio zahtjev pita o dosegu zabrane iz članka 34. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 165/2014, u skladu s kojim države članice vozačima ne nalažu obvezu predočenja obrazaca za potvrđivanje njihovih aktivnosti u vrijeme dok nisu bili u vozilu. Konkretnije, sud koji je uputio zahtjev pita se jesu li dani u kojima vozač nije upravljao vozilom obuhvaćeni pojmom „aktivnosti” u smislu te odredbe, tako da se, za razliku od onoga što je predviđeno člankom 102a. stavkom 4. KFG-a 1967, od vozača ne bi moglo zahtijevati da predoči potvrdu koju je izdao njegov poslodavac, a koja se odnosi na te dane u kojima vozač nije upravljao vozilom, i kada se takva potvrda temelji na obrascu iz Priloga Odluci 2009/959.

34 S tim u vezi valja utvrditi da Uredbom br. 165/2014 nije definiran pojam „aktivnosti” iz njezina članka 34. stavka 3. drugog podstavka.

35 Osim toga, nijedna odredba te uredbe ne sugerira da taj pojam valja strogo tumačiti, tako da njome nisu obuhvaćena razdoblja navedena u njezinu članku 34. stavku 5. točki (b). Naime, iz članka 6. stavka 2. točke (c) Uredbe br. 165/2014 proizlazi da se „aktivnost vozača”, koja treba biti jedna od informacija sadržanih u tahografu, odnosi bilo na vrijeme vožnje i kumulativno vrijeme stanki, „ako je trenutačna aktivnost vožnja”, bilo na trenutačno trajanje te aktivnosti i trenutačno kumulativno vrijeme stanki, „ako je trenutačna aktivnost dostupnost/drugi posao/odmor ili stanka”.

36 Međutim, ne bi bilo dosljedno strukturi odredaba Uredbe br. 165/2014 tumačiti njezin članak 34. stavak 3. drugi podstavak na način da zabranjuje nacionalni propis na temelju kojeg bi vozač morao predočiti potvrdu o svojim aktivnostima koju je izdao njegov poslodavac ako, zbog toga što nije bio u vozilu, nedostaju automatski i ručni zapisi koji u pravilu moraju biti sadržani u digitalnom tahografu kojim je ono opremljeno.

37 Osobito, iz članka 36. stavka 3. Uredbe br. 165/2014 proizlazi da je službenik koji obavlja kontrolu ovlašten provjeriti sukladnost s Uredbom br. 561/2006 analizom prikazanih, ispisanih ili preuzetih podataka zabilježenih u tahografu ili kartici vozača ili, „ako to nije moguće, bilo kojeg drugog popratnog dokumenta” kojim se dokazuje nepridržavanje odredaba poput članka 29. stavka 2. Uredbe br. 165/2014, koji se odnosi na slučaj krađe, oštećenja ili neispravnosti kartice vozača, i članka 37. stavka 2. te uredbe, u pogledu elemenata koje vozač mora zabilježiti ako tahograf ne radi ili radi neispravno. Budući da navođenje tih dviju odredaba nije taksativno, članak 36. stavak 3. potonje uredbe, slijedom toga, ovlašćuje tijela država članica koja provode kontrole da analiziraju bilo koju vrstu dokumenta kao dodatan dokaz koji im omogućuje provjeru različitih razdoblja aktivnosti vozača, pod pretpostavkom da ona nisu sadržana u digitalnom tahografu vozila.

38 Nadalje, suprotno tumačenje ugrozilo bi ciljeve određene osobito uredbama br. 561/2006 i 165/2014, poglavito one koji se odnose na sigurnost cestovnog prometa i poboljšanje radnih uvjeta vozača. Dakle, takvo tumačenje ne samo da bi tijelima država članica koja provode kontrole oduzelo mogućnost da se uvjere u poštovanje osobito vremena vožnje, stanke i odmora navedenih vozača, kako su predviđeni Uredbom br. 561/2006, u situaciji u kojoj relevantni podaci nisu mogli biti zabilježeni u digitalnom tahografu, nego bi isto tako moglo potaknuti nenamjeran propust bilježenja tih podataka.

39 Osim toga, ocjenu sadržanu u točki 36. ove presude potvrđuju usklađena očitovanja belgijske vlade i Komisije, u skladu s kojima je jedini cilj zabrane iz članka 34. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 165/2014 ispraviti praksu određenih država članica koje su, uz zapise iz tahografa, od vozača kao dokaz njihovih aktivnosti sustavno zahtijevale podnošenje nacionalnih obrazaca, s obzirom na to da je ta praksa podrazumijevala administrativne terete i dodatne troškove za poduzeća koja obavljaju cestovni prijevoz.

40 Naposljetku, valja istaknuti da donošenje Uredbe br. 165/2014 nije ni na koji način utjecalo na sadržaj članka 11. stavka 3. Direktive 2006/22. Tom odredbom Komisija se poziva da izradi elektronički ili tiskani obrazac koji se koristi kada je vozač na bolovanju ili godišnjem odmoru ili kada je vozio neko drugo vozilo, koje je izuzeto iz područja primjene osobito Uredbe br. 561/2006, tijekom tekućeg dana i u prethodnih 28 dana. Međutim, u skladu s uvodnim izjavama 3. i 4. Odluke 2009/959, taj obrazac, sadržan u prilogu toj odluci, upotrebljava se samo ako ne postoje tahografski zapisi, uključujući i one ručne, koji mogu dokazati da su poštovane odredbe Uredbe br. 561/2006.

41 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da članak 34. stavak 3. drugi podstavak Uredbe br. 165/2014 treba tumačiti na način da nije obuhvaćen područjem primjene u njemu predviđene zabrane nacionalni propis na temelju kojeg vozači vozila opremljenog digitalnim tahografom moraju, kao dodatan dokaz o svojim aktivnostima, ako nisu zabilježeni automatski i ručni zapisi u tahografu, podnijeti potvrdu o aktivnostima koju je izdao njihov poslodavac u skladu s obrascem iz Priloga Odluci 2009/959.

Drugo pitanje

42 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita je li Komisija, time što je Odlukom 2009/959 izmijenila obrazac sadržan u Prilogu Odluci 2007/230, predvidjevši više razdoblja u kojima vozač nije vozio od onih predviđenih člankom 11. stavkom 3. Direktive 2006/22, prekoračila ovlast koja joj je dodijeljena tom odredbom, što dovodi do potpune ili djelomične nevaljanosti tako izmijenjenog obrasca.

43 Kao prvo, valja istaknuti da sud koji je uputio zahtjev nema nikakvih dvojbi u pogledu valjanosti navedenog obrasca kad je riječ o tome što su u njega uključene rubrike 14., 15. i 17., koje, na temelju članka 11. stavka 3. Direktive 2006/22, odgovaraju razdobljima tijekom kojih je vozač bio na bolovanju ili godišnjem odmoru ili je vozio neko drugo vozilo, koje je izuzeto iz područja primjene osobito Uredbe br. 561/2006.

44 Kao drugo, valja podsjetiti na to da obrazac iz Priloga Odluci 2009/959 sadržava tri dodatne rubrike, u kojima se mogu navesti razdoblja tijekom kojih je vozač bio na dopustu ili odmoru, obavljao drugi rad, osim vožnje, ili bio dostupan, pri čemu su ta razdoblja navedena u rubrikama 16., 18. odnosno 19. tog obrasca.

45 Iako je točno da te rubrike nisu navedene u članku 11. stavku 3. Direktive 2006/22, valja podsjetiti na to da pravna osnova Odluke 2009/959 nije samo ta odredba, nego i članak 13. te direktive, kojim je osobito Komisija ovlaštena da na vlastitu inicijativu usvaja mjere kojima se provodi Direktiva 2006/22, ciljevi koje su, među ostalim, poticanje usklađenosti pristupa među tijelima koja provode kontrole i usklađenog tumačenja Uredbe br. 561/2006 među njima.

46 Kao što je to pojašnjeno u uvodnoj izjavi 3. Odluke 2009/959, u obrazac sadržan u prilogu toj odluci uneseni su dodatni elementi navedeni u rubrikama 16., 18. i 19. kako bi se povećala učinkovitost i djelotvornost provjera usklađenosti s odredbama Uredbe br. 561/2006.

47 Međutim, osobito iz članka 6. stavka 5. Uredbe br. 561/2006 proizlazi da vozač mora automatski ili ručno evidentirati dnevno ili tjedno razdoblje odmora, svako razdoblje „raspoloživosti" i vrijeme posvećeno drugom radu. Ta obveza bilježenja obuhvaća situaciju u kojoj vozač nije bio u svojem vozilu, u skladu s člankom 34. stavkom 3. prvim podstavkom točkom (b) Uredbe br. 165/2014.

48 Iz toga proizlazi da se, ako ti zapisi nisu dostupni, od vozača može zahtijevati da podnese dokaze o poštovanju odredaba tih uredbi pružanjem relevantnih informacija koje se odnose na jedno od razdoblja navedenih u prethodnoj točki ove presude na temelju obrasca sadržanog u Prilogu Odluci 2009/959, kako bi se tijela države članice koja provode kontrole osobito mogla uvjeriti da se poštuju ciljevi poboljšanja radnih uvjeta vozača i zaštite sigurnosti cestovnog prometa, koji se nastoje ostvariti tim uredbama.

49 Slijedom toga, ispitivanjem drugog pitanja nije utvrđen nijedan element koji može utjecati na valjanost Komisijina obrasca sadržanog u Prilogu Odluci 2009/959.

Troškovi

50 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

1. **Članak 34. stavak 3. drugi podstavak Uredbe (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o tahografima u cestovnom prometu, stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet treba tumačiti na način da nije obuhvaćen područjem primjene u njemu predviđene zabrane nacionalni propis na temelju kojeg vozači vozila opremljenog digitalnim tahografom moraju, kao dodatan dokaz o svojim aktivnostima, ako nisu zabilježeni automatski i ručni zapisi u tahografu, podnijeti potvrdu o aktivnostima koju je izdao njihov poslodavac u skladu s obrascem iz Priloga Odluci Komisije 2009/959/EU od 14. prosinca 2009. o izmjeni Odluke 2007/230/EZ o obrascu o socijalnom zakonodavstvu koje se odnosi na djelatnosti cestovnog prometa.**

2. **Ispitivanjem drugog pitanja nije utvrđen nijedan element koji može utjecati na valjanost Komisijina obrasca sadržanog u Prilogu Odluci 2009/959.**

Potpisi